

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Centre)

mun. Chișinău, bul. Ștefan cel Mare și Sfint, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 55 15,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfint, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 55 15,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Din 04.06.2018 bir. 720

Ds. Nr. 2i-105/18

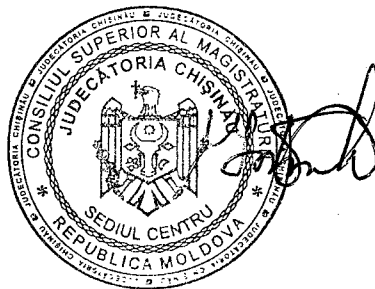
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII		
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU		
SEDIUL CENTRU		
leșire Nr.	07-6-273	
"07"	06	2018

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
MD- 2004 Mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, 28,

Judecătoria Chișinău (sediul Centru) vă expediază în adresa D-vastră sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate la contestația depusă de reprezentantul debitorului SRL "Nectar Expo", Crăciun Tamara privind legalitatea distribuțiilor intermediare și a reținerii onorariului lichidatorului.

Anexă: contestație împotriva măsurilor luate de lichidator pe 2 file, original.
Cererea de ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 11 file, original
Sesizarea pe 14 file, original.
Încheierea din 18.05.2018 pe 3 file.

Judecătorul

Guțan Vitalie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTRARE NR.	789	
12	08	20 18

Nr. 10/01-01/235
din « 18 » mai 2018

163
3

Banca Comercială „ENERGBANK” Săcietate pe Acțiuni
Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, str. Tighina 23/3
tel.: +(373 22) 544-377, 858-000; fax: +(373 22) 858-080
www.energbank.com; e-mail: office@energbank.com
IDNO 1003600008150, cod TVA 0202040
codul băncii: ENEGMD22
cod IBAN: MD10NB000000000035215845 la CD BNM
Capital social - 100 000 000 lei MD

Instanța de Insolvabilitate
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Judecător: Guțan Vitalie

dosar nr. 12-2i-8207-08022018

Creditor: B.C. “Energbank” S.A.
mun. Chișinău, str. Tighina, 23/3

Debitor insolubil: S.R.L. “Nectar-Expo”
Lichidator: Crețu Ion
mun. Chișinău, str. V. Micle, 2A

Reprezentantul debitorului: Crăciun Tamara
mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Nucailor, 49

CERERE
DE RIDICARE A EXCEPȚIEI
DE NECONSTITUȚIONALITATE
/în ordinea art. 12¹ Cod de Procedură Civilă/

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca instanță de insolvabilitate, se află pe rol contestațiile declarate de reprezentantul debitorului Crăciun Tamara împotriva distribuirilor intermediare efectuate creditorilor în cadrul procesului de insolvabilitate a debitorului SRL “Nectar-Expo”, în partea reținerii onorariului de succes a lichidatorului din contul debitorului și nu a creditorilor.

În susținerea argumentelor invocate de către contestatar (Crăciun Tamara) se invocă încălcarea prevederilor art. 70 alin. 7 și 8 a Legii insolabilității, nr. 149 din 29.06.2012, (în continuare L.I.), sub aspectul reținerii greșite de către lichidator a remunerației de succes de la debitor, pretinzând că această remunerație ar urma să fie suportată de către creditor din creanța sa validată.

164
4

Respectiv, la soluționarea acestor contestații instanța de insolvență urmează să aplice sintagmele: „Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, [...] din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare”, de la art. 70 alin. 7 și „Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate” de la art. 70 alin. 8 a Legii insolvenței, constituționalitatea cărora creditorul B.C. “Energbank” S.A. le contestă prin prezenta cerere, fiind în contradicție cu prevederile art. 4, 7, 20, 46, 54, 120 a Constituției Republicii Moldova, art. 1, 6, 14 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 1 a Primului Protocol Adițional la Convenție, art. 16, 94, 96, 123 alin. 2, 254 alin. 3 a Codului de procedură civilă, art. 10 alin. 1 și 2, 36 alin. 1 și 2, 38 alin. 1 a Codului de executare, nr. 443 din 24.12.2004, precum și art. 1 alin. 1, 43 alin. 1, 52 alin. 1 lit. b), 70 alin. 1 și 2, 143 alin. 1, 8, 150 alin. 1 și 2, 153 alin. 3, 157 alin. 4, 159 alin. 3 a L.I.

Dat fiind faptul că controlul constituționalității normei din actul legislativ ce urmează a fi aplicat de instanța de insolvență, este de competența Curții Constituționale a Republicii Moldova, creditorul B.C. “Energbank” S.A. formulează prezenta cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate, care potrivit art. 260 alin. 1, lit. e) CPC obligă instanța judecătorească să suspende procesul și să formuleze prin încheiere judecătorească o sesizare Curții Constituționale.

Cu referire la Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 privind interpretarea art. 135 alin. 1, lit. b) din Constituția Republicii Moldova, subliniem faptul că Înalta Curte a statuat că, în eventualitatea refuzului excepției de neconstituționalitate și rezolvării litigiului fără soluționarea prealabilă acesteia de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești.

Din aceste rațiuni, Înalta Curte a decis că **judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea următoarelor condiții (paragraf 82):**

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Din aceste considerente, **judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate mai sus (paragraful 82).**

Prin urmare, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

NORMA DE DREPT SUPUSĂ VERIFICĂRII CONSTITUȚIONALITĂȚII.

Prezenta sesizare are drept obiect de examinare sintagmele: „Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, [...] din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare”, de la art. 70 alin. 7 și „Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele”

repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate” de la art. 70 alin. 8 a Legii insolvenței, dat fiind faptul că aceste reglementări contravin articolelor 4, 7, 20, 46, 54, 120 din Constituția Republicii Moldova, norma de drept în care se conțin sintagmele contestate neconstituțional fiind următoarele:

“**Articolul 70.** Remunerarea administratorului/lichidatorului. Compensarea cheltuielilor

(7) *Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stinse prin compensare, cu transmiterea în natură în contul datoriei a bunurilor din masa debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre de Guvern.*

(8) *Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.”*

Cadrul normativ pertinent.

I. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, republicată la 29.03.2016.

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

Articolul 54 Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

266
6

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 120 Caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărîri judecătorești definitive

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.

II. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Articolul 1. Obligația de a respecta drepturile omului.

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei convenții.

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil.

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori la securității naționale [...].

Articolul 14. Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Articolul 1 al Primului Protocol Adițional la Convenție. Protecția Proprietății.

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

III. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă:

Articolul 16. Caracterul obligatoriu al actelor judecătorești

(1) Hotărîrile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

167
7

(2) Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Articolul 94. Repartizarea cheltuielilor de judecată între părți

(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Articolul 96. Compensarea cheltuielilor de asistență juridică

(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Articolul 123. Temeiurile degrevării de probațiune

(2) Faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Articolul 254. Hotărîrile judecătorești definitive și irevocabile

(3) După ce hotărîrea rămîne irevocabilă, părțile și ceilalți participanți la proces, precum și succesorii lor în drepturi, nu pot înainta o nouă cerere de chemare în judecată cu aceleași pretenții și în același temei, nici să conteste în alt proces faptele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea judecătorească irevocabilă.

IV. Prevederile relevante al Codului de executare, nr. 443 din 24.12.2004 sunt următoarele.

Articolul 10. Executarea silită

(1) Executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoreesc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile.

Articolul 36. Cheltuielile de executare

(1) Cheltuielile de executare se compun din taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoreesc, spezele procedurii de executare și onorariul executorului judecătoreesc.

(2) Debitori ai taxelor pentru efectuarea actelor de executare și ai spezelor procedurii de executare sînt în mod solidar creditorul și debitorul procedurii de executare, dacă legea nu prevede altfel. În cazul în care creditorul a avansat integral cheltuielile de executare, debitor al cheltuielilor devine debitorul procedurii de executare.

Articolul 38. Onorariul executorului judecătoreesc

(1) Onorariul executorului judecătoreesc este încasat de la debitor, dacă legea nu prevede altfel, în temeiul unei încheieri emise de executorul judecătoreesc, în toate cazurile de stingere, totală sau parțială, a obligației stabilite în documentul executoriu sau de încetare a procedurii de executare.

167
8

V. Prevederile relevante ale Legii insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012 sunt următoarele.

Articolul 1. Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

Articolul 43. Modul de executare a creanțelor chirografare și a cheltuielilor masei debitoare

(1) Din masa debitoare se acoperă în primul rând cheltuielile procesului de insolvență și obligațiile masei debitoare.

Articolul 52. Cheltuielile procesului de insolvență, alte obligații ale masei debitoare

(1) Cheltuielile procesului de insolvență includ: b) remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvenței/lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Articolul 70. Remunerarea administratorului/lichidatorului. Compensarea cheltuielilor

(1) Pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente.

(2) Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină.

Articolul 143. Tabelele creanțelor

(1) Ca rezultat al verificărilor făcute în perioada de observare a debitorului, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra la instanța de insolvență un tabel preliminar cuprinzând toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului, precizând că sînt chirografare, garantate, sub condiție sau nescadente și arătînd pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

(8) Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/ lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați. După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartiție de sume, în caz de faliment etc.

Articolul 150. Executarea creanțelor creditorilor

(1) Executarea creanțelor creditorilor poate începe doar după ședința de validare.

(2) La fiecare 3 luni, calculate de la data la care începe valorificarea masei debitoare, administratorul/lichidatorul prezintă comitetului creditorilor spre aprobare un raport asupra fondurilor obținute din valorificare și din încasarea de creanțe și un plan de distribuție între creditorii. Raportul va prevedea și plata remunerației sale și a celorlalte cheltuieli aferente procesului.

Articolul 153. Luarea în considerare a creditorilor garantați

(3) Fondurile obținute din vânzarea bunurilor din masa debitoare grevată, în favoarea creditorilor, cu ipotecă, gajuri sau cu alte garanții reale mobiliare ori cu drepturi de retenție de orice fel vor fi distribuite în felul următor:

a) cheltuielile de validare și de valorificare rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor, precum și plata remunerațiilor administratorului/lichidatorului și a persoanelor desemnate sau angajate în condițiile art. 68 alin. (4);

b) creanțele garantate după rangul de prioritate, cuprinzând tot capitalul, dobânzile, majorările și penalitățile de orice fel.

Articolul 157. Stabilirea cotei

(4) Titularilor de creanțe dintr-o categorie li se poate distribui sume bănești numai după satisfacerea deplină a creanțelor de rang ierarhic superior, potrivit modului prevăzut la art. 43.

Articolul 159. Depunerea sumelor rezervate și distribuția surplusului

(3) Dacă la distribuția finală creanțele tuturor creditorilor sînt satisfăcute în volum total, administratorul/lichidatorul transmite surplusul către debitor.

ARGUMENTE ÎN SUSȚINEREA NECONSTITUȚIONALITĂȚII sintagmei:

„Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, [...] din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare”, de la art. 70 alin. 7 și sintagmei “Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate” de la art. 70 alin. 8 a Legii insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012.

Potrivit sintagmelor contestate, din norma de drept indicată, sumele care urmează a fi achitate administratorului /lichidatorului cu titlu de *onorariu de succes*, sunt deduse, în mod inechitabil, din suma bănească pe care creditorul urmează s-o primească ca urmare a validării de către instanța de judecată prin TABELUL de CREANȚE – care reprezintă o hotărîre definitivă și irevocabilă, și puse în final pe seama creditorului, iar în consecință, se încalcă principiul caracterului obligatoriu al hotărîrilor judecătorești irevocabile, garantat de art. 20 și 120 a Constituției R.M. și o încălcare a dreptului creditorului de proprietate asupra bunului său, drept protejat de art.46 din Constituție și art.1 al Protocolului nr.1 la Convenția Europeană.

La fel, sintagmele contestate din normele de drept indicate sunt discriminatorii în raport cu alte norme de drept ce reglementează încasarea sumelor cu titlu de onorarii achitate *fie executorului judecătoresc* în cadrul executării unor creanțe sau altor drepturi a creditorului recunoscute prin hotărîri judecătorești, *fie avocaților* pentru serviciile de asistență juridică prestate în cadrul unui proces judiciar, cheltuieli pe care legiuitorul le atribuie în sarcina debitorului sau părții care a pierdut procesul, iar în cazul normelor contestate onorariul de succes al administratorului/lichidatorului este pus pe seama creditorului și dedus din suma creanței validate și care urmează ai fi achitată, ceea ce este discriminatoriu și contravine expres art. 16 din Constituție și art. 14 din C.E.D.O.

Sușinim că sintagmele contestate de la art. 70 alin. 7 și 8 a L.I., supuse controlului constituționalității, încalcă articolul 20 din Constituție, potrivit căruia:

"(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție."

și de se asemenea, se încalcă art.120 din Constituție, care prevede:

"Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive."

Respectiv, art. 143 alin. 8 din L.I. stabilește că **Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor.**

La fel, conform art. 142 alin. 1 a L.I., creanța creditorului înaintată spre validare poate rezulta și dintr-o hotărâre judecătorească/titlu executoriu, care nu se supune procedurii de verificare de către administratorul insolvenței și se include în tabelul de creanțe cu întreaga sumă dispusă spre încasare în favoarea creditorului de către instanța de judecată care a pronunțat hotărârea, care în final validează de către judecătorul de insolvență prin consemnare în tabelul de creanțe, TABELUL, conform art. 143 alin. 8 din L.I., reprezentând o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

În situația în care, sumele care urmează a fi achitate administratorului/lichidatorului cu titlu de onorariu de succes se deduc din suma creanței validată de instanță în TABELUL de CREANȚE și care încă mai pot să rezulte și dintr-o altă hotărâre judecătorească anterioară prin care s-a stabilit dreptul creditorului de a încasa o anumită sumă de la debitorul insolvent, se nesocotește principiul caracterului obligatoriu al hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile și se aduce atingere dreptului creditorului la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești de ași executa hotărârea judecătorească pronunțată în favoarea sa, iar neîncasarea întregii sume validate în TABEL duce la lezarea dreptului de proprietate asupra bunurilor persoanei, întrucât creditorul este îndreptățit să primească de la debitor întreaga sumă validată/încasată prin titlu executoriu.

În acest sens menționăm că sintagmele contestate sunt în contradicție și cu art.6 din Convenția Europeană, care reglementează accesul liber la justiție ca constituind o componentă a dreptului persoanei la un proces echitabil, ceea ce reprezintă expresia principiului preeminenței dreptului.

Sub aspectul obligativității hotărârii judecătorești s-a pronunțat și Curtea Europeană, care a statuat în jurisprudența sa că "dreptul la un tribunal garantat de art.6 alin.1 din Convenție ar fi iluzoriu, dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părți.

Executarea unei sentințe, a oricărei instanțe, trebuie considerată ca făcând parte integrantă din "proces" în sensul art.6" (*SC Ruxandra Trading contra României, Hornsby contra Greciei*).

În cauza *Prodan contra Moldovei* Curtea Europeană a reținut că: " [...] Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice și prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești; a interpreta articolul 6 ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanță și îndeplinirea procedurilor ar putea duce la situații incompatibile cu principiul preeminenței dreptului, pe care Statele Contractante și-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenția. Executarea unei hotărâri pronunțate de orice

134
11

instanță trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a "procesului" în sensul articolului 6 (a se vedea *Hornsby v. Greece*, hotărîre din 19 martie 1997, Reports 1997-II, p.510, § 40)."

Similar, în cauza *Ruianu contra României*, Curtea Europeană a reamintit că: [...] dreptul la justiție, garantat de articolul 6, protejează în egală măsură și punerea în executare a hotărîrilor judecătorești definitive și obligatorii, care, într-un stat care respectă preeminența dreptului, nu pot rămîne fără efect în defavoarea uneia din părți. Prin urmare, executarea unei hotărîri judecătorești nu poate fi împiedicată, anulată sau amînată pe o perioadă lungă de timp (a se vedea hotărîrile *Burdov împotriva Rusiei*, cererea nr.59498/00, alin.34, din 7 mai 2002, nepublicată; *Immobiliare Saffi împotriva Italiei* sus-menționat, alin.63 și 66, și *Hornsby împotriva Greciei* din 19 martie 1997, Culegere de hotărîri și decizii 1997-II, p. 510-511, alin.40)."

Potrivit Hotărîrii Curții Constituționale nr. 1 din 15.01.2013, Curtea a statuat că "61. în Hotărîrea nr.14 din 15 noiembrie 2012, Curtea a reținut că: "58. [...] prin prisma art.6 pct.1 din Convenția Europeană, precum și prin prisma jurisprudenței Curții Europene, *dreptul de acces la justiție nu poate fi absolut, el poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cît timp acestea sînt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.*

„60. Dreptul de acces la o instanță de judecată impune, prin însăși natura sa, a fi reglementat de către stat, reglementare care poate fi variabilă în timp și spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane contra Regatului Unit al Marii Britanii*).

61. În jurisprudența sa Curtea Europeană a indicat că, în elaborarea unei astfel de reglementări, statele se bucură de o anumită marjă de apreciere. Cu toate acestea, limitările nu trebuie să restrîngă dreptul de acces într-atît, încît să fie atinsă însăși substanța sa.

62. În contextul celor elucidate, Curtea reține că accesul la justiție, ca un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, nu poate fi perceput în lipsa garanțiilor impuse de art.6 pct.1 din Convenția Europeană, garanții la care se poate renunța numai în măsura invocată supra."

62. Curtea reține că executarea unei hotărîri judecătorești reprezintă ultima etapă a procesului judiciar și constituie un drept conslînit cumulativ de articolele 20 și 120 din Legea Supremă. Un act executoriu neexecutat sau, altfel zis, o justiție formală nu poate să asigure atingerea scopului de bază - protejarea drepturilor și libertăților omului, proclamate de actele normative naționale și internaționale.

63. Efectul unei hotărîri judecătorești oferă creditorului dreptul de a-și satisface pe deplin creanța și incumbă obligația corelativă a debitorului de a executa dispozitivul hotărîrii.

66. Totodată, Curtea Europeană a notat:

"Nu este sarcina Curții să stabilească dacă sistemul juridic intern este capabil să garanteze executarea hotărîrilor pronunțate de către instanțe. [...] este responsabilitatea fiecărui stat contractant să creeze un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive care îi revin (*Ruianu contra României*; *Ignaccolo-Zenide contra României*)".

67. Potrivit Curții Europene:

"în cauze [...] în care se cer acțiuni de la un debitor persoană privată, statul, în calitate de posesor al forței publice, trebuie să acționeze diligent pentru a asista creditorul în executarea hotărîrii judecătorești (*Cebotari și alții contra Moldovei*; *Fociac contra României*)."

Astfel, menționăm că în accepțiunea jurisprudenței Curții Europene drepturile bănești recunoscute irevocabil prin hotărâri judecătorești reprezintă un "bun" în sensul art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană (*Lelas contra Croației, Kopecky contra Slovaciei*).

În Hotărârea Curții citată anterior, s-a stabilit că dreptul la o creanță certă care rezultă dintr-un document executoriu poate fi atribuit la categoria de "bun" [103], Curtea recunoscând drept atingere a dreptului reclamantului la respectarea bunurilor sale și, respectiv, încălcarea a dreptului de proprietate situația de *neexecutare a hotărârilor judecătorești* [...] garantat de art.6 alin.(1) din Convenția Europeană (*Ambruosi împotriva Italiei; Burdov împotriva Rusiei*) [107]."

Astfel, Curtea a considerat relevantă jurisprudența Curții Europene, care statuează că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană [104], făcându-se referire la cauza *Prodan contra Moldovei* în care Curtea Europeană a reiterat că: "59. [...] o "pretenție" poate constitui un "bun" în sensul articolului 1 al Protocolului nr.1 la Convenție, dacă ea este suficient de certă pentru a fi executorie (a se vedea *Stran Greek Refineries and Stratis Andreadis v. Greece*, hotărâre din 9 decembrie 1994, Seria A nr.301-B, § 59) [105]"

Respectiv, în lumina celor expuse de Curte, se constată că sitagmele contestate a art. 70 alin. 7 și 8 a L.I. sunt de natură să restricționeze dreptul la obținerea unei satisfacții echitabile a creditorului, precum și exclude obligativitatea hotărârii judecătorești pentru debitorul insolubil, întucât acesta prevalînduse de aceste norme poate să nu achite creditorului întreaga creanță validată în TABEL, iar aceste restricții a dreptului la executarea hotărârii în integralitate nu corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și nu sînt necesare și rezonabile într-o societate democratică, contravenind prevederilor art. 54 din Constituție, și încalcă dreptul la respectarea bunurilor, garantate de Constituție și Convenție.

Sintagmele contestate vin în contradicție și cu principiul declarat de legiuitor la art. 1 a L.I., de executare în mod colectiv a creanțelor creditorilor, și cel al executării în integralitate a creanțelor creditorilor validate în TABELUL de CREANȚE, expus la art. 143 alin. 1 și 8, art. 157 alin. 4, art. 159 alin. 3 L.I.. cît și a modului de încasare primordială a onorariului administratorului/lichidatorului din fondurile obținute din vînzarea masei debitoare, atunci cînd are loc distribuirea masei debitoare grevată cu garanții – art. 153 alin. 3 lit. a) și b) L.I.

Prin urmare, **sintagmele contestate din normele menționate urmează a fi declarate neconstituționale, pentru a exclude incertitudinea judiciară, or acestea nu satisfac cerința de claritate și previzibilitate a normei de drept, creînd premise pentru încălcarea principiului securității raporturilor juridice.**

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 12¹ art.art. 55, 56, 203, 260 alin. 1, lit. e) CPC, art. 1 alin. 4, art. 4 alin. 1 a L.I. creditorul Banca Comercială "Energbank" Societate pe Acțiuni

SOLICITĂ:

1. Primirea și admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.
2. Sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privitor la examinarea constituționalității sintagmelor: „Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din

43
B

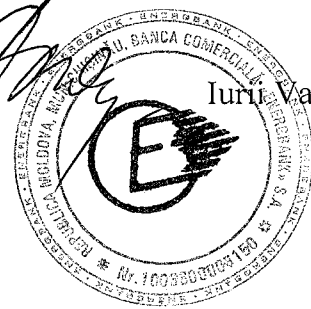
contul creditorilor, [...] din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare”, de la art. 70 alin. 7 și sintagmei: “Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate” de la art. 70 alin. 8 a Legii insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012.

Anexă: Formularul Sesizării Curții Constituționale a R.M., pe 14 file.

Cu respect,

Președintele Comitetului de Conducere

Iurie Vasilachi

074
14

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

125
15

I – AŢTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Denumire **Banca Comercială „ENERGBANK” Societate pe Acțiuni**

7

2. Funcția Președintele Comitetului de Conducere

+

3. Adresa mun. Chișinău, str. Tighina, 23/3

5

4. Tel. 544-377, 858-000, fax: 858-080

→

5. Numele și prenumele reprezentantului* **VASILACHI Iurii**

6. Ocupația reprezentantului Administrator

7

1*

II – OBIECTUL SESIZĂRII

1. Controlul constituționalității sintagmelor: „Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, [...] din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare”, de la art. 70 alin. 7 și sintagmei: “Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate” de la art. 70 alin. 8 a Legii insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012.

2. Declarația neconstituțională a sintagmelor: „Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, [...] din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare”, de la art. 70 alin. 7 și sintagmei: “Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate” de la art. 70 alin. 8 a Legii insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

La 14 aprilie 2015, creditorul Baciú Gheorghe a depus în instanța de insolabilitate (Curtea de Apel Chișinău) cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată “Nectar-Expo”, din motivul incapacității de plată a acesteia.

Prin închierea Curții de Apel Chișinău din 16.04.2015, cererea introductivă a fost admisă, fiind dispusă punerea sub observație a debitorului SRL “Nectar-Expo”, cu desemnarea în calitate de administrator provizoriu administratorul autorizat Pelin Roman.

Ulterior, prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 09.06.2015 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SRL “Nectar-Expo”, iar prin încheierea instanței de insolabilitate din 22.04.2016 s-a dispus trecerea la procedura falimentului în vederea lichidării patrimoniului SRL “Nectar-Expo” și distribuirea produsului realizat, fiind desemnat în calitate de lichidator al procesului același administrator autorizat Pelin Roman.

Pe parcursul derulării procesului de insolabilitate, lichidatorul, realizînd masa debitoare grevată cu garanții (mere), în conformitate cu prevederile art. 153 alin. 3 lit. a) și b) a Legii insolabilității, a distribuit mijloacele bănești obținute din vânzare către creditorii garanțați (B.C. “Energbank” S.A. și Baciú Gheorghe), reținînd din fondurile obținute *onorariul de succes* al lichidatorului, iar sumele rămase au fost repartizate creditorilor garanțați menționați.

După distribuirea mijloacelor bănești către creditori, la 13.06.2016 și ulterior la 29.12.2016, 18.07.2017, reprezentantul debitorului insolabil SRL “Nectar-Expo”, Crăciun Tamara, a formulat în instanța de insolabilitate contestații în privința onorariului de succes reținut de către lichidator din contul debitorului și nu a creditorilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08.11.2017 au fost respinse contestațiile reprezentantului debitorului insolabil SRL “Nectar-Expo”, Crăciun Tamara, ca neîntemeiate, instanța reținînd că raporturilor în litigiu le sunt aplicabile prevederile art. 150-161 a L.I. care reglementează că la distribuția intermediară a mijloacelor bănești obținuți din realizarea masei debitoare grevate cu garanții prioritar se reține remunerația lichidatorului, inclusiv cea de succes, și apoi produsul rămas se distribuie creditorilor garanțați după rangul e prioritate.

Încheierea în cauză a constituit obiect de examinare a recursului reprezentantului debitorului și prin decizia Curții Supreme din 27.12.2017 a fost anulată și remisă cauza la o nouă judecare, *pe motiv că instanța de insolabilitate a omis să anexeze la dosarul separat, remis Curții Supreme, copia certificată a careva plan de distribuție contestat de reprezentantul debitorului și a unor decizii a comitetului creditorilor de aprobare a distribuțiilor intermediare.*

La moment, contestațiile formulate de reprezentantul debitorului insolabil SRL “Nectar-Expo”, Crăciun Tamara, în care se invocă că reținerile efectuate de lichidator cu titlu de remunerații de succes din contul debitorului, au fost efectuate contrar prevederilor art. 70 alin. 7 și 8 a Legii insolabilității (în continuare L.I.), se află la rejudecare pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, judecător Guțan Vitalie.

Respectiv, la soluționarea acestor contestații instanța de insolabilitate urmează să aplice prevederile art. 70 alin. 7 și 8 a L.I. constituționalitatea cărora creditorul B.C. “Energbank” S.A. le contestă prin prezenta cerere, fiind în contradicție cu prevederile art. 4, 7, 20, 46, 54, 120 a Constituției Republicii Moldova, art. 1, 6, 14 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 1 a Primului Protocol Adițional la Convenție,

art. 16, 94, 96, 123 alin. 2, 254 alin. 3 a Codului de procedură civilă, art. 10 alin. 1 și 2, 36 alin. 1 și 2, 38 alin. 1 a Codului de executare, nr. 443 din 24.12.2004, precum și art. 1 alin. 1, 43 alin. 1, 52 alin. 1 lit. b), 70 alin. 1 și 2, 143 alin. 1, 8, 150 alin. 1 și 2, 153 alin. 3, 157 alin. 4, 159 alin. 3 a L.I.

NORMA DE DREPT SUPUSĂ VERIFICĂRII CONSTITUTIONALITĂȚII.

Prezenta sesizare are drept obiect de examinare singamele contestate de la art. 70 alin. 7 și 8 a Legii insolvențabilității, dat fiind faptul că aceste reglementări contravin articolelor 4, 7, 20, 46, 54, 120 din Constituția Republicii Moldova, normele contestate ca neconstituționale fiind următoarele:

“Articolul 70. Remunerarea administratorului/lichidatorului. Compensarea cheltuielilor

(7) Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stinse prin compensare, cu transmiterea în natură în contul datoriei a bunurilor din masa debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre de Guvern.

(8) Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.”

Cadrul normativ pertinent.

I. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, republicată la 29.03.2016.

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

129
10

Articolul 54 Restriângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restriângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 120 Caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărîri judecătorești definitive

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.

II. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Articolul 1. Obligația de a respecta drepturile omului.

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei convenții.

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil.

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori la securității naționale [...].

Articolul 14. Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Articolul 1 al Primului Protocol Adițional la Convenție. Protecția Proprietății.

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

III. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă:

Articolul 16. Caracterul obligatoriu al actelor judecătorești

(1) Hotărîrile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

(2) Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Articolul 94. Repartizarea cheltuielilor de judecată între părți

(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Articolul 96. Compensarea cheltuielilor de asistență juridică

(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Articolul 123. Temeiurile degrevării de probațiune

(2) Faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Articolul 254. Hotărîrile judecătorești definitive și irevocabile

(3) După ce hotărîrea rămîne irevocabilă, părțile și ceilalți participanți la proces, precum și succesorii lor în drepturi, nu pot înainta o nouă cerere de chemare în judecată cu aceleași pretenții și în același temei, nici să conteste în alt proces faptele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea judecătorească irevocabilă.

IV. Prevederile relevante al Codului de executare, nr. 443 din 24.12.2004 sunt următoarele.

Articolul 10. Executarea silită

(1) Executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile.

Articolul 36. Cheltuielile de executare

(1) Cheltuielile de executare se compun din taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc, spezele procedurii de executare și onorariul executorului judecătoresc.

(2) Debitori ai taxelor pentru efectuarea actelor de executare și ai spezelor procedurii de executare sînt în mod solidar creditorul și debitorul procedurii de executare, dacă legea nu prevede altfel. În cazul în care creditorul a avansat integral cheltuielile de executare, debitor al cheltuielilor devine debitorul procedurii de executare.

Articolul 38. Onorariul executorului judecătoresc

(1) Onorariul executorului judecătoresc este încasat de la debitor, dacă legea nu prevede altfel, în temeiul unei încheieri emise de executorul judecătoresc, în toate cazurile de stingere, totală sau parțială, a obligației stabilite în documentul executoriu sau de încetare a procedurii de executare.

V. Prevederile relevante ale Legii insolvabilității, nr. 149 din 29.06.2012 sunt următoarele.

Articolul 1. Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

107

Articolul 43. Modul de executare a creanțelor chirografare și a cheltuielilor masei debitoare

(1) Din masa debitoare se acoperă în primul rînd cheltuielile procesului de insolabilitate și obligațiile masei debitoare.

Articolul 52. Cheltuielile procesului de insolabilitate, alte obligații ale masei debitoare

(1) Cheltuielile procesului de insolabilitate includ: b) remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolabilității/lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Articolul 70. Remunerarea administratorului/lichidatorului. Compensarea cheltuielilor

(1) Pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente.

(2) Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină.

Articolul 143. Tabelele creanțelor

(1) Ca rezultat al verificărilor făcute în perioada de observare a debitorului, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra la instanța de insolabilitate un tabel preliminar cuprinzînd toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului, precizînd că sînt chirografare, garantate, sub condiție sau nescadente și arătînd pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

(8) **Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor**, administrator/ lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garanți. După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartiție de sume, în caz de faliment etc.

Articolul 150. Executarea creanțelor creditorilor

(1) Executarea creanțelor creditorilor poate începe doar după ședința de validare.

(2) La fiecare 3 luni, calculate de la data la care începe valorificarea masei debitoare, administratorul/lichidatorul prezintă comitetului creditorilor spre aprobare un raport asupra fondurilor obținute din valorificare și din încasarea de creanțe și un plan de distribuție între creditorii. Raportul va prevedea și plata remunerației sale și a celorlalte cheltuieli aferente procesului.

Articolul 153. Luarea în considerare a creditorilor garanți

(3) Fondurile obținute din vânzarea bunurilor din masa debitoare grevată, în favoarea creditorilor, cu ipotecă, gajuri sau cu alte garanții reale mobiliare ori cu drepturi de retenție de orice fel vor fi distribuite în felul următor:

a) cheltuielile de validare și de valorificare rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor, precum și plata remunerațiilor administratorului/lichidatorului și a persoanelor desemnate sau angajate în condițiile art. 68 alin. (4);

b) creanțele garantate după rangul de prioritate, cuprinzînd tot capitalul, dobînzile, majorările și penalitățile de orice fel.

Articolul 157. Stabilirea cotei

(4) Titularilor de creanțe dintr-o categorie li se poate distribui sume bănești numai după satisfacerea deplină a creanțelor de rang ierarhic superior, potrivit modului prevăzut la art. 43.

Articolul 159. Depunerea sumelor rezervate și distribuția surplusului

✓ (3) Dacă la distribuția finală creanțele tuturor creditorilor sînt satisfăcute în volum total, administratorul/lichidatorul transmite surplusul către debitor.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Potrivit normelor contestate, sumele care urmează a fi achitate administratorului /lichidatorului cu titlu de onorariu de succes, sunt deduse, în mod inechitabil, din suma creanțelor bănești validate de către instanța de judecată în tabelul de creanțe, și puse în final pe seama creditorului, iar în consecință, are loc încălcarea principiului caracterului obligatoriu al hotărârilor judecătorești irevocabile garantat de art. 20 și 120 a Constituției R.M. și o încălcare a dreptului creditorului de proprietate asupra bunului său, drept protejat de art.46 din Constituție și art.1 al Protocolului nr.1 la Convenția Europeană.

La fel, normele de drept contestate sunt discriminatorii în raport cu alte norme de drept ce reglementează încasarea sumelor cu titlu de onorarii achitate *fie executorului judecătoresc* în cadrul executării unor creanțe sau altor drepturi a creditorului recunoscute prin hotărâri judecătorești, *fie avocaților* pentru serviciile de asistență juridică prestate în cadrul unui proces judiciar, cheltuieli pe care legiuitorul le atribuie în sarcina debitorului sau părții care a pierdut procesul, iar în cazul normelor contestate onorariul de succes al administratorului/lichidatorului este pus pe seama creditorului și dedus din suma creanței validate și care urmează ai fi achitată, ceea ce este discriminatoriu și contravine expres art. 16 din Constituție și art. 14 din C.E.D.O.

Sustinem că prevederile art. 70 alin. 7 și 8 a L.I., supuse controlului constituționalității, încalcă articolul 20 din Constituție, potrivit căruia:

o "(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngădi accesul la justiție."

și de asemenea, se încalcă art.120 din Constituție, care prevede:

"Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive."

Respectiv, art. 143 alin. 8 din L.I. stabilește că **Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor.**

La fel, conform art. 142 alin. 1 a L.I., creanța creditorului înaintată spre validare poate rezulta și dintr-o hotărâre judecătorească/titlu executoriu, care nu se supune procedurii de verificare de către administratorul insolvenței și se include în tabelul de creanțe cu întreaga sumă dispusă spre încasare în favoarea creditorului de către instanța de judecată care a pronunțat hotărârea, care în final validează de către judecătorul de insolvență prin consemnare în tabelul de creanțe, TABELUL, conform art. 143 alin. 8 din L.I., reprezentând o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

În situația în care, sumele care urmează a fi achitate administratorului/lichidatorului cu titlu de onorariu de succes se deduc din suma creanței validată de instanță în TABELUL de CREANȚE și care încă mai pot să rezulte și dintr-o altă hotărâre judecătorească anterioară prin care s-a stabilit dreptul creditorului de a încasa o anumită sumă de la debitorul insolvent, se nesocotește principiul caracterului obligatoriu al hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile și se aduce atingere dreptului creditorului la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești de ași executa hotărârea judecătorească pronunțată în favoarea sa, iar neîncasarea întregii sume validate în TABEL duce la lezarea dreptului de proprietate asupra bunurilor persoanei, întrucât creditorul este îndreptățit să primească de la debitor întreaga sumă validată/încasată prin titlu executoriu.

184
24

În acest sens menționăm că prevederile contestate sunt în contradicție și cu art.6 din Convenția Europeană, care reglementează accesul liber la justiție ca constituind o componentă a dreptului persoanei la un proces echitabil, ceea ce reprezintă expresia principiului preeminenței dreptului.

Sub aspectul obligativității hotărârii judecătorești s-a pronunțat și Curtea Europeană, care a statuat în jurisprudența sa că "dreptul la un tribunal garantat de art.6 alin.1 din Convenție ar fi iluzoriu, dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părți.

Executarea unei sentințe, a oricărei instanțe, trebuie considerată ca făcând parte integrantă din "proces" în sensul art.6" (*SC Ruxandra Trading contra României, Hornsby contra Greciei*).

În cauza *Prodan contra Moldovei* Curtea Europeană a reținut că: " [...] Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice și prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești; a interpreta articolul 6 ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanță și îndeplinirea procedurilor ar putea duce la situații incompatibile cu principiul preeminenței dreptului, pe care Statele Contractante și-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenția. Executarea unei hotărâri pronunțate de orice instanță trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a "procesului" în sensul articolului 6 (a se vedea *Hornsby v.Grecee*, hotărâre din 19 martie 1997, Reports 1997-II, p.510, § 40)."

Similar, în cauza *Ruianu contra României*, Curtea Europeană a reamintit că: [...] dreptul la justiție, garantat de articolul 6, protejează în egală măsură și punerea în executare a hotărârilor judecătorești definitive și obligatorii, care, într-un stat care respectă preeminența dreptului, nu pot rămâne fără efect în defavoarea uneia din părți. Prin urmare, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi împiedicată, anulată sau amânată pe o perioadă lungă de timp (a se vedea hotărârile Burdov împotriva Rusiei, cererea nr.59498/00, alin.34, din 7 mai 2002, nepublicată; *Immobiliare Saffi* împotriva Italiei sus-menționat, alin.63 și 66, și *Hornsby* împotriva Greciei din 19 martie 1997, Culegere de hotărâri și decizii 1997-II, p. 510-511, alin.40)."

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 1 din 15.01.2013, Curtea a statuat că "61. în Hotărârea nr.14 din 15 noiembrie 2012, Curtea a reținut că: "58. [...] prin prisma art.6 pct.1 din Convenția Europeană, precum și prin prisma jurisprudenței Curții Europene, *dreptul de acces la justiție nu poate fi absolut, el poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cât timp acestea sînt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.*

„60. Dreptul de acces la o instanță de judecată impune, prin însăși natura sa, a fi reglementat de către stat, reglementare care poate fi variabilă în timp și spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane contra Regatului Unit al Marii Britanii*).

61. În jurisprudența sa Curtea Europeană a indicat că, în elaborarea unei astfel de reglementări, statele se bucură de o anumită marjă de apreciere. Cu toate acestea, limitările nu trebuie să restrângă dreptul de acces într-atît, încît să fie atinsă însăși substanța sa.

62. În contextul celor elucidate, Curtea reține că accesul la justiție, ca un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, nu poate fi perceput în lipsa garanțiilor impuse de art.6 pct.1 din Convenția Europeană, garanții la care se poate renunța numai în măsura invocată supra."

62. Curtea reține că executarea unei hotărâri judecătorești reprezintă ultima etapă a procesului judiciar și constituie un drept consfințit cumulativ de articolele 20 și 120 din Legea Supremă. Un act executoriu neexecutat sau, altfel zis, o justiție formală nu poate să asigure atingerea scopului de bază - protejarea drepturilor și libertăților omului, proclamate de actele normative naționale și internaționale.

63. Efectul unei hotărâri judecătorești oferă creditorului dreptul de a-și satisface pe deplin creanța și incumbă obligația corelativă a debitorului de a executa dispozitivul hotărârii.

66. Totodată, Curtea Europeană a notat:

"Nu este sarcina Curții să stabilească dacă sistemul juridic intern este capabil să garanteze executarea hotărârilor pronunțate de către instanțe. [...] este responsabilitatea fiecărui stat contractant să creeze un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive care îi revin (Ruianu contra României; Ignaccolo-Zenide contra României)".

67. Potrivit Curții Europene:

"în cauze [...] în care se cer acțiuni de la un debitor persoană privată, statul, în calitate de posesor al forței publice, trebuie să acționeze diligent pentru a asista creditorul în executarea hotărârii judecătorești (Cebotari și alții contra Moldovei; Fociac contra României)."

Astfel, menționăm că în accepțiunea jurisprudenței Curții Europene drepturile bănești recunoscute irevocabil prin hotărâri judecătorești reprezintă un "bun" în sensul art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană (*Lelas contra Croației, Kopecky contra Slovaciei*).

În Hotărârea Curții citată anterior, s-a stabilit că dreptul la o creanță certă care rezultă dintr-un document executoriu poate fi atribuit la categoria de "bun" [103], Curtea recunoscând drept atingere a dreptului reclamantului la respectarea bunurilor sale și, respectiv, încălcarea dreptului de proprietate situația de *neexecutare a hotărârilor judecătorești* [...] garantat de art.6 alin.(1) din Convenția Europeană (*Ambruosi împotriva Italiei; Burdov împotriva Rusiei*) [107]."

Astfel, Curtea a considerat relevantă jurisprudența Curții Europene, care statuează că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană [104], făcându-se referire la cauza *Prodan contra Moldovei* în care Curtea Europeană a reiterat că: "59. [...] o "pretenție" poate constitui un "bun" în sensul articolului 1 al Protocolului nr.1 la Convenție, dacă ea este suficient de certă pentru a fi executorie (a se vedea *Stran Greek Refineries and Stratis Andreadis v. Greece*, hotărâre din 9 decembrie 1994, Seria A nr.301-B, § 59) [105]"

Respectiv, în lumina celor expuse de Curte, se constată că normele contestate sunt de natură să restricționeze dreptul la obținerea unei satisfacții echitabile a creditorului, precum și exclude obligativitatea hotărârii judecătorești pentru debitorul insolubil, întrucât acesta prevalînduse de aceste norme poate să nu achite creditorului întreaga creanță validată în TABEL, iar aceste restricții a dreptului la executarea hotărârii în integralitate nu corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și nu sînt necesare și rezonabile într-o societate democratică, contravenind prevederilor art. 54 din Constituție, și încalcă dreptul la respectarea bunurilor, garantate de Constituție și Convenție.

Normele contestate vin în contradicție și cu principiul declarat de legiuitor la art. 1 a L.I., de executare în mod colectiv a creștelor creditorilor, și cel al executării în integralitate a creștelor creditorilor validate în TABEL, expus la art. 143 alin. 1 și 8, art. 157 alin. 4, art. 159 alin. 3 L.I., cît și a modului de încasare primordială a onorariului administratorului/lichidatorului din fondurile obținute din vînzarea masei debitoare, atunci cînd are loc distribuirea masei debitoare grevată cu garanții – art. 153 alin. 3 lit. a) și b) L.I.

Prin urmare, **sintagmele contestate urmează a fi declarate neconstituționale, pentru a exclude incertitudinea judiciară, or acestea nu satisfac cerința de claritate și previzibilitate a normei de drept, creînd premise pentru încălcarea principiului securității raporturilor juridice.**

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Reeșind din motivele expuse supra, fiind constatate toate cele 4 condiții necesare pentru a sesiza Curtea Constituțională, în temeiul art. 12¹ CPC, articolului 135 alin. 1 lit. a) și g) din Constituție, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Banca Comercială „ENERGBANK” Societate pe Acțiuni

SOLICITĂ:

1. Primirea și admiterea spre examinare în fond a Sesizării privind excepția de neconstituționalitate ridicată.

2. A supune controlului constituționalității sintagma: „Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, [...] din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare”, de la art. 70 alin. 7 și sintagma: “Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate” de la art. 70 alin. 8 a Legii insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012.

3. A declara neconstituționale sintagma: „Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, [...] din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare”, de la art. 70 alin. 7 și sintagma: “Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate” de la art. 70 alin. 8 a Legii insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012.

191
28

ÎN CHEIERE

În numele Legii

18 mai 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

Guțan Vitalie

Grefier

Spataru Mariana

examinând în sediul instanței, în ședință publică, contestația depusă de reprezentantul debitorului SRL "Nectar Expo", Crăciun Tamara privind legalitatea distribuțiilor intermediare și a reținerii onorariului lichidatorului,

c o n s t a t ă :

La 14.04.2015, Gheorghe Baciua a depus în instanța de insolvență cererea introductivă prin care a solicitat intentarea procesului de insolvență față de SRL „Nectar-Expo”, din motivul incapacității de plată a acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2015, cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență a fost admisă, fiind dispusă punerea sub observație a debitorului SRL „Nectar-Expo” și s-a desemnat în calitate de administrator provizoriu al debitorului Pelin Roman.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015 s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Nectar-Expo” și s-a desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvență Pelin Roman.

La 13.06.2016, reprezentantul debitorului SRL „Nectar Expo”, Crăciun Tamara, a depus în instanța de insolvență contestație în privința sumelor distribuite între creditori și a onorariului de succes a lichidatorului.

La 29.12.2016, reprezentantul debitorului SRL „Nectar Expo”, Crăciun Tamara, a depus în instanța de insolvență cerere suplimentară la contestația din 13 iunie 2016.

Prin cererea de completare din 18.07.2017, reprezentantul debitorului SRL „Nectar Expo”, Crăciun Tamara a indicat că, din momentul intentării procedurii de insolvență și până în prezent, lichidatorul a distribuit intermediar între creditorii garanți suma de 7 600 000 lei. 3 Din suma de 7 600 000 lei, în temeiul hotărârii Adunării generale a creditorilor Societății cu Răspundere Limitată „Nectar Expo” din 2 noiembrie 2015, lichidatorul a reținut 5% din sumă, și anume suma de 380 000 lei în calitate de onorariu de succes.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, a fost respinsă contestația și cererile suplimentare la contestație depuse de reprezentantul debitorului SRL „Nectar Expo”, Crăciun Tamara, privind legalitatea distribuțiilor intermediare și a reținerii onorariului lichidatorului, ca fiind neîntemeiate.

Invocând ilegalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, la 22.11.2017 reprezentantul debitorului SRL „Nectar Expo”, Crăciun Tamara a depus cerere de recurs solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii cu emiterea unei noi încheieri de admitere a contestației.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 decembrie 2017, a fost admis recursul declarat de reprezentantul debitorului SRL "Nectar Expo", Crăciun Tamara, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 și restituită la rejudecare contestația și cererile suplimentare la contestație în același complet de judecată.

În ședința de rejudecare a contestației, reprezentantului creditorului garantat BC "Energbank" SA, avocatul Pitihin Pavel, în ordinea art. 12¹ Cod de procedură civilă, a

45
29

înintat cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a sintagmelor ”onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, ... din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare” de la art. 70 alin. (7) și sintagmei ”onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate” de la art. 70 alin. (8) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, solicitând admiterea acestei cereri.

Reprezentantul debitorului SRL ”Nectar Expo”, Crăciun Tamara și avocatul acesteia Dobrioglo Denis au susținut cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul creditorului Baci Gheorghe, avocatul Alexandru Vicenco la fel a solicitat admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Lichidatorul Crețu Ion a susținut cererea dată, menționând că condițiile formale sunt întrunite și cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate urmează a fi expediată spre examinare la Curtea Constituțională.

Analizând solicitarea formulată de către reprezentantul creditorului BC ”Energbank” SA privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată o admite, din considerentele ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Reglementări similare se regăsesc și în art. 356 Cod de procedură civilă, potrivit căreia cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Potrivit art. 12¹ Cod de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: ”82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarele norme:

- art. 70 alin. (7) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 sintagma ”onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, ... din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare”;

- art. 70 alin. (8) sintagma ”onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate”.

97
30

Totodată, instanța constată că, reprezentantul creditorului garantat BC "Energbank" SA consideră că, normele respective contravin art. 4, 7, 20, 46, 54 și 120 din Constituția Republicii Moldova.

În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul autorului sesizării constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul creditorului garantat BC "Energbank" SA, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

- Din aceste considerente, ținând cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța admite solicitarea reprezentantului creditorului garantat BC "Energbank" SA și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 70 alin. (7) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 în partea ce ține de sintagma *onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, ... din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare* și art. 70 alin. (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 în partea ce ține de sintagma *"onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate"*.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se admite cererea reprezentantului creditorului garantat BC "Energbank" SA de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

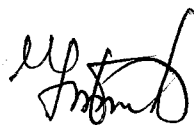
- Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 70 alin. (7) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 în partea ce ține de sintagma *onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, ... din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare* și art. 70 alin. (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 în partea ce ține de sintagma *"onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate"*.

Se suspendă examinarea contestația depusă de reprezentantul debitorului SRL "Nectar Expo", Crăciun Tamara privind legalitatea distribuțiilor intermediare și a reținerii onorariului lichidatorului.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, copia contestației și cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu poate fi atacată cu recurs.

Președintele ședinței,
judecătorul

Guțan Vitalie